

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 22. oktobra 2015 *

„Predhodno odločanje — Storitve poštnega nakazila — Direktiva 97/67/ES — Področje uporabe — Nacionalna ureditev, s katero je podeljena izključna pravica opravljanja storitve poštnega nakazila — Državna pomoč — Gospodarska dejavnost — Storitve splošnega gospodarskega pomena“

V zadevi C-185/14,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Varhoven administrativen sad (vrhovno upravno sodišče, Bolgarija) z odločbo z dne 9. aprila 2014, ki je prispela na Sodišče 14. aprila 2014, v postopku

„EasyPay“ AD,

„Finance Engineering“ AD

proti

Ministerski svet na Republika Bulgaria,

Natsionalen osiguriten institut,

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi R. Silva de Lapuerta, predsednica prvega senata v funkciji predsednice drugega senata, J. L. da Cruz Vilaça (poročevalec), A. Arabadžiev, C. Lycourgos in J.-C. Bonichot, sodniki,

generalni pravobranilec: M. Wathelet,

sodni tajnik: M. Aleksejev, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 4. junija 2015,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za „EasyPay“ AD B. Grigorov, direktor,
- za Natsionalen osiguriten institut B. Petkov, direktor,
- za bolgarsko vlado E. Petranova in D. Drambozova, agentki,
- za Evropsko komisijo G. Koleva, R. Sauer in C. Vollrath, agenti,

* Jezik postopka: bolgarščina.

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago Direktive 97/67/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 1997 o skupnih pravilih za razvoj notranjega trga poštnih storitev v Skupnosti in za izboljšanje kakovosti storitve (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 3, str. 71), kakor je bila spremenjena z Direktivo 2008/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008 (UL L 52, str. 3, v nadaljevanju: Direktiva 97/67), in člena 106 PDEU ter 107 PDEU.
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med „Easy Pay“ AD in „Finance Engineering“ AD ter Ministerski svet na Republika Bulgaria (ministrski svet republike Bolgarije, v nadaljevanju: ministrski svet) in Natsionalen osiguriten institut (nacionalni institut za socialno varnost, v nadaljevanju: Institut), ki se nanaša na razveljavitev oziroma ugotovitev ničnosti nekaterih členov Naredba za pensiite i osiguritelniya stazh (uredbe o pokojninah in prispevnih obdobjih, v nadaljevanju: uredba).

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Člen 1 Direktive 97/67 določa:

„Ta direktiva uvaja skupna pravila o:

- pogojih, ki urejajo zagotavljanje poštnih storitev,
- izvajanju univerzalne poštne storitve v Skupnosti,
- financiranju univerzalne storitve pod pogoji, ki zagotavljajo stalno izvajanje takšnih storitev,
- tarifnih načelih in preglednosti računovodskih izkazov o izvajanju univerzalne storitve,
- določitvi standardov kakovosti za izvajanje univerzalne storitve in vzpostavitvi sistema, ki bi zagotovil skladnost s temi standardi,
- uskladitvi tehničnih standardov,
- ustanovitvi neodvisnih državnih regulativnih organov.“

- 4 Člen 2 te direktive določa:

„V tej direktivi se uporabljajo naslednje definicije:

1. poštne storitve: storitve, ki vključujejo sprejem, usmerjanje, prenos in dostavo poštnih pošilk;
[...]
4. sprejem: postopek, s katerim izvajalec poštnih storitev sprejema poštne pošiljke;

5. dostava: proces od usmerjanja v distribucijskem centru do dostave poštnih pošilk naslovnikom;
6. poštna pošiljka: pošiljka, ki je naslovljena v končni obliki, to je takšni, v kakršni jo izvajalec poštne storitve prenese. Poleg pošilk korespondence takšne pošiljke zajemajo še na primer knjige, kataloge, časopise, periodični tisk in poštne pakete z blagom komercialne vrednosti ali brez nje;
7. pošiljka korespondence: pisna komunikacija v kakršnem koli fizičnem mediju, ki ga je treba prenesti in dostaviti na naslov, ki ga je navedel pošiljatelj na sami pošiljki ali na ovitku. Knjige, katalogi, časopisi in periodični tisk se ne štejejo kot pošiljke korespondence;

[...]“

- 5 V členu 2 Sklepa Komisije z dne 20. decembra 2011 o uporabi člena 106(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije za državno pomoč v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljenega nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena (2012/21/EU) (UL 2012, L 7, str. 3, v nadaljevanju: sklep SIEG), je določeno:

„1. Ta sklep se uporablja za državne pomoči v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljenega podjetjem, ki so pooblaščen za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena iz člena 106(2) [PDEU], pri čemer so nadomestila razvrščena v naslednje kategorije:

- (a) nadomestilo, ki ne presega letnega zneska v višini 15 milijonov EUR za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena na katerem koli področju razen prometa in prometne infrastrukture;

[...]

2. Ta sklep se uporablja le, če obdobje, za katero je podjetje pooblaščen za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, ne presega desetih let. Če obdobje pooblastitve presega deset let, se ta sklep uporablja le, kadar mora izvajalec storitve zagotoviti veliko naložbo, ki se mora amortizirati v daljšem obdobju v skladu s splošno veljavnimi računovodskimi načeli.

[...]“

- 6 Člen 3 tega sklepa, ki se nanaša na združljivost in izvzetje iz obveznosti priglasitve, določa:

„Državna pomoč v obliki nadomestila za javne storitve, ki izpolnjuje pogoje iz tega sklepa, je združljiva z notranjim trgov in izvzeta iz obveznosti predhodne priglasitve, določene v členu 108(3) [PDEU], če obenem izpolnjuje tudi zahteve iz [PDEU] ali sektorske zakonodaje Unije.“

- 7 Člen 10 sklepa SIEG, ki se nanaša na prehodne določbe, določa:

„Ta sklep se uporablja za posamezno pomoč in sheme pomoči, kot sledi:

- (a) vsaka shema pomoči, ki je začela učinkovati pred začetkom veljavnosti tega sklepa in je bila združljiva z notranjim trgov ter izvzeta iz obveznosti priglasitve v skladu z Odločbo [Komisije z dne 28. novembra 2005 o uporabi člena [106](2) [PDEU] za državne pomoči v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljene nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena (2005/842/ES) (UL L 312, str. 67)], je še naprej združljiva z notranjim trgov ter izvzeta iz obveznosti priglasitve, in sicer za nadaljnje obdobje dveh let;

[...]“

- 8 V skladu s členom 11 tega sklepa se „Odločba 2005/842/ES razveljavi“.
- 9 Člen 12 sklepa SIEG določa, da začne „ta sklep [...] veljati 31. januarja 2012“.

Bolgarsko pravo

- 10 Člen 106 Kodeksa za sotsialno osiguriavane (v nadaljevanju: zakonik o socialni varnosti) ureja uporabo poglavja 6 tega zakonika, naslovljenega „Obvezno pokojninsko zavarovanje“, izplačilo pokojnin pa akt, ki ga sprejme ministrski svet.
- 11 V skladu s členom 50 uredbe, ki je bila sprejeta z aktom št. 30 z dne 10. marca 2000, ki ga je sprejel ministrski svet, „izplačujejo pokojnine in dodatke območne izpostave [Instituta] prek poštne poslovalnice in domačih bank [...]“.
- 12 Člen 51 uredbe določa, da „pokojnine in dodatke izplačujejo poštne poslovalnice, ki ležijo na območju stalnega ali aktualnega naslova upokojencev v skladu s pogoji, določenimi z uredbo“.
- 13 V skladu s členom 54(1) uredbe „območna izpostava [Instituta] za vsakega upokojenca izda potrdilo o izplačilu, na podlagi katerega mu poštna poslovalnica izplača pokojnino (pokojnine) in dodatke. Potrdilo o izplačilu, ki ga vsakič podpisuje prejemnik pokojnine, dokazuje izvršena plačila“.
- 14 Člen 58 uredbe določa:
- „[Institut] območni izpostavi [Balgarski poshti‘ EAD, v nadaljevanju: Balgarski poshti] v rednih časovnih presledkih nakazuje zneske, potrebne za izplačilo pokojnin in dodatkov, in sicer tako, da je zagotovljeno njihovo pravočasno izplačilo. [...]“
- 15 Člen 92 uredbe določa:
- „(1) Območna izpostava [Instituta] nakaže zneske za izplačilo pokojnin na zbirni račun območne izpostave ‚Balgarski poshti‘. Obračuni med območno izpostavo [Instituta] in območno izpostavo ‚Balgarski poshti‘, ki zadevajo pokojnine, izplačane v zadevnem mesecu, se naredijo do konca tega meseca.
- (2) [Institut] prek svojih območnih izpostav območnim izpostavam ‚Balgarski poshti‘ plača 8,5 tisočinke na pokojnine, ki se morajo izplačati v zadevnem mesecu, za opravljeno delo v zvezi z izplačilom pokojnin prek poštne omrežja. Ta znesek se nakaže do 7. dne naslednjega meseca.
- (3) Območna izpostava [Instituta] davek na dodano vrednost, dolgovan od zneska, navedenega v odstavku 2, nakaže območni izpostavi ‚Balgarski poshti‘ skupaj z zneskom iz odstavka 2.
- (4) Nakazila iz odstavkov 2 in 3 so izvršena na podlagi računa, ki ga ‚Balgarski poshti‘ izda po izplačilu pokojnin v tekočem mesecu.
- (5) V primeru napačnega izplačila pokojnine, ki ga je zakrivil uslužbenec poštne poslovalnice, le-to območna izpostava ‚Balgarski poshti‘ povrne območni izpostavi [Instituta]. [...]“
- 16 Člen 4 Zakona za poshtenske usluge (zakon o poštnih storitvah, v nadaljevanju: zakon o poštnih storitvah), kakor je bil spremenjen, določa, da „poštne storitve obsegajo univerzalno poštno storitev ter poštne storitve, ki ne spadajo k univerzalni storitvi“.

17 Člen 25(2) zakona o poštnih storitvah določa:

„Izvajalec poštne storitve, ki je zadolžen za opravljanje univerzalne poštne storitve, lahko opravlja tudi druge poštne storitve v skladu s pogoji, določenimi v tem zakonu, ter izvaja druge dejavnosti, ki so predmet njegovega poslovanja kot gospodarske družbe.“

18 Člen 29b navedenega zakona določa:

„Izvajalec poštnih storitev, ki je zadolžen za opravljanje univerzalne poštne storitve, organizira svojo dejavnost in jo obračuna v skladu z upoštevničnimi računovodskimi standardi in uporablja sistem delitve stroškov tako skupno za gospodarsko družbo kot tudi analitično in ločeno za:

1. univerzalno poštno storitev glede na vrste storitev;
2. poštna nakazila;
3. poštne storitve, ki v skladu s členom 38, točke od 1 do 3, ne spadajo k univerzalni storitvi;
4. druge gospodarske dejavnosti.“

19 Iz člena 38 zakona o poštnih storitvah je razvidno, da poštne storitve, ki ne spadajo k univerzalni storitvi, zajemajo:

- „1. sprejem, prevoz in dostavo direktne pošte;
2. storitve v skladu s členom 3, točka 2;
3. kurirske storitve;
4. poštna nakazila.“

20 V skladu s členom 39, točka 3, zakona o poštnih storitvah je posamično dovoljenje v smislu tega zakona posamični upravni akt, ki se med drugim izda za poštna nakazila.

21 Določba 1, točka 9, dodatnih določb k istemu zakonu določa, da so „poštna nakazila“ [...] poštne storitve za pošiljanje denarnih sredstev s strani pošiljatelja prejemniku s papirnim dokumentom prek poštne uradov izvajalca poštne storitve, ki ima dovoljenje za opravljanje storitev iz člena 39, točka 3“.

22 V skladu z določbo 70 prehodnih in končnih določb k navedenemu zakonu je „izvajalec poštnih storitev, ki mora v skladu s členom 24 opravljati univerzalno poštno storitev, [...] za obdobje petnajstih let, ki se računa od dneva objave tega zakona v Darzhaven vestnik [(Uradni list) 2010, št. 102, v veljavi od 30. decembra 2010], gospodarska družba [Balgarski poshti]“.

Dejansko stanje v sporu o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

23 Ministrski svet je z aktom z dne 10. marca 2000 sprejel uredbo, ki je začela veljati 1. januarja 2000. V tej uredbi je določeno, da območne izpostave Instituta prek domačih bank in poštnih poslovalnic nacionalnega izvajalca poštnih storitev, to je Balgarski poshti, ki je enoosebna gospodarska družba, katere stoddstotna lastnica je država, izplačujejo pokojnine. Ta poštna nakazila zajemajo izplačilo pokojnin s strani poštnih uslužbencev v poštnih poslovalnicah in na naslovu prejemnika. Ob sprejetju uredbe je bila na podlagi zakona o poštnih storitvah le Balgarski poshti pooblaščen za opravljanje univerzalne poštne storitve, ki je vključevala poštna nakazila.

- 24 Po spremembi navedenega zakona poštna nakazila od 3. novembra 2009 ne spadajo več k univerzalni poštni storitvi. „EasyPay“ AD in „Finance Engineering“ AD sta podjetji, imetnici dovoljenja, ki ga je izdala Komisija za regulacijo telekomunikacij in na podlagi katerega lahko zagotavljata storitev poštnega nakazila. Ti podjetji zato menita, da ta uredba s podelitvijo izključne pravice Balgarski poshti za izplačilo pokojnin s poštnimi nakazili omejuje njune pravice kot izvajalca poštnih storitev in posega v svobodno konkurenco.
- 25 Ministrski svet trdi, da se s priznanjem in izplačilom pokojnin izvršujejo državne naloge socialnega zavarovanja, ki jih torej ni mogoče opredeliti za gospodarsko dejavnost. Balgarski poshti naj bi bila na podlagi pravnega akta zadolžena za opravljanje dejavnosti v javnem interesu, ki naj ne bi spadala na področje uporabe konkurenčnega prava. Ministrski svet dodaja, da ima ta družba mrežo poslovalnic na celotnem bolgarskem ozemlju, vključno z malo poseljenimi območji.
- 26 Prvostopenjsko sodišče je razsodilo, da člen 106 zakona o socialni varnosti ministrskemu svetu priznava diskrecijsko pravico pri izbiri družbe, ki bo najbolje zadostila javni potrebi, ter iz tega sklepalo, da je treba tožbo, ki sta ju vložili družbi „EasyPay“ AD in „Finance Engineering“ AD, zavrnil kot neutemeljeno. Stranki sta nato pri predložitvenem sodišču vložili kasacijsko pritožbo.
- 27 V teh okoliščinah je Varhoven administrativen sad prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
- „1. Ali velja, da področje uporabe Direktive 97/67 ne obsega poštnih storitev, kakršna je storitev poštnega nakazila, s katero pošiljatelj, ki je v obravnavanem primeru država, denarna sredstva pošlje prejemniku – osebam, ki so upravičenci do socialnih dajatev – tako da se zanjo uporabljajo določbe člena 106 PDEU in 107 PDEU?
2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali je treba člen 106 PDEU in 107 PDEU razlagati tako, da ne dovoljujeta omejevanja svobodne konkurence pri opravljanju poštnih storitev, kakršna je ta v obravnavanem primeru, kadar je to utemeljeno z nujnimi preudarki v povezavi z zagotavljanjem ustavne pravice državljanov in socialno politiko države in kadar je hkrati mogoče storitev glede na njeno naravo opredeliti kot storitev splošnega gospodarskega pomena, če plačilo, ki ga prejme izvajalec storitve, pomeni nadomestilo, ki ne presega zneska, določenega v členu 2(1)(a) SIEG?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 28 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba Direktivo 97/67 razlagati tako, da storitev poštnega nakazila, s katero pošiljatelj, v tem primeru država, prejemniku prek izvajalca, zadolženega za univerzalno poštno storitev, pošlje denarna sredstva, spada na področje uporabe te direktive.
- 29 Treba je spomniti, da so v členu 2, točka 1, Direktive 97/67 izčrpno navedene storitve, ki so zajete s pojmom „poštnih storitev“ v smislu te direktive, in vključujejo sprejem, usmerjanje, prenos in dostavo poštnih pošiljk. V točki 6 tega člena je tudi podrobno opisano, kako je treba razumeti „poštno pošiljko“ v smislu navedene direktive.
- 30 Niti v členu 2 niti v nobeni drugi določbi Direktive 97/67 niso navedene finančne storitve, vključno s tistimi, ki jih izvajalci poštnih storitev opravljajo dodatno (glej v tem smislu sodbo Asempre in Asociación Nacional de Empresas de Externalización y Gestión de Envíos y Pequeña Paquetería, C-240/02, EU:C:2004:140, točka 31).

- 31 Pojasniti je treba tudi, da ob upoštevanju natančnosti in omejevalnosti te določbe Direktive 97/67 ni mogoče sprejeti široke razlage, s katero bi se področje uporabe te direktive razširilo na položaje, ki jih ta direktiva ne zajema (glej v tem smislu sodbo Asempre in Asociación Nacional de Empresas de Externalización y Gestión de Envíos y Pequeña Paquetería, C-240/02, EU:C:2004:140, točka 32).
- 32 Tako je bilo razsojeno, da storitve poštnega nakazila, s katerimi se za račun in na zahtevo tretje osebe prek javnega poštnega omrežja izvršujejo plačila fizičnim ali pravnim osebam, ne spadajo na področje uporabe Direktive 97/67 (glej sodbo Asempre in Asociación Nacional de Empresas de Externalización y Gestión de Envíos y Pequeña Paquetería, C-240/02, EU:C:2004:140, točka 34).
- 33 Na prvo vprašanje je zato treba odgovoriti, da je treba Direktivo 97/67 razlagati tako, da storitev poštnega nakazila, s katero pošiljatelj, v tem primeru država, prejemniku prek izvajalca, zadolženega za univerzalno pošto storitev, pošlje denarna sredstva, ne spada na področje uporabe te direktive.

Drugo vprašanje

- 34 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 107(1) PDEU razlagati tako, da nasprotuje temu, da država članica podjetju, kakršno je obravnavano v postopku v glavni stvari, podeli izključno pravico izplačevanja pokojnin s poštnim nakazilom.
- 35 Uvodoma je treba spomniti, da se za opredelitev državne pomoči zahteva izpolnjevanje vseh pogojev, določenih v členu 107(1) PDEU. Prvič, poseg mora biti državen ali iz državnih sredstev. Drugič, ta poseg mora biti tak, da lahko vpliva na trgovino med državami članicami. Tretjič, pomeniti mora prednost za upravičenca. Četrto, izkrivljati mora konkurenco ali groziti z izkrivljanjem konkurence (glej sodbo Libert in drugi, C-197/11 in C-203/11, EU:C:2013:288, točka 74 in navedena sodna praksa).
- 36 Za opredelitev državne pomoči člen 107(1) PDEU tako med drugim predvideva obstoj prednosti za podjetje.
- 37 Na prvem mestu je treba v zvezi s tem najprej poudariti, da je za uporabo določb prava Unije na področju konkurence podjetje vsak subjekt, ki opravlja gospodarsko dejavnost, ne glede na njegovo pravno obliko in način financiranja. Nato, gospodarska dejavnost je vsaka dejavnost, s katero se na določenem trgu ponujajo izdelki ali storitve (glej sodbo Compass-Datenbank, C-138/11, EU:C:2012:449, točka 35).
- 38 Razsojeno je bilo tudi, da organi, ki prispevajo k upravljanju javne službe socialne varnosti, opravljajo funkcijo, ki je izključno socialna. Ta dejavnost namreč temelji na načelu solidarnosti in ni pridobitna. Izplačane dajatve so zakonsko določene dajatve, ki so neodvisne od zneska prispevkov (glej v tem smislu sodbo Poucet in Pistre, C-159/91 in C-160/91, EU:C:1993:63, točka 18).
- 39 Predložitveno sodišče preveri, ali dejavnost poštnega nakazila, ki jo opravlja Balgarski poshti in ki omogoča izplačilo pokojnin, obravnavano v postopku v glavni stvari, prispeva ali ne k delovanju javne službe socialne varnosti in ali je to dejavnost zato treba šteti za gospodarsko dejavnost, ki je zajeta s členom 107(1) PDEU, ali ne.
- 40 V tem okviru je treba spomniti, da mora biti dejavnost, da se je ne opredeli za gospodarsko, po svoji naravi, predmetu in pravilih, ki zanjo veljajo, neločljivo povezana z nacionalnim pokojninskim sistemom (glej po analogiji sodbo Aéroports de Paris/Komisija, C-82/01 P, EU:C:2002:617, točka 81). Zato je treba v postopku v glavni stvari upoštevati morebitno neločljivo naravo dejavnosti poštnega nakazila.

- 41 V zvezi s tem je zlasti iz členov 50, 54(1) in 58 uredbe razvidno, da spadajo dajatve za starost, priznane v okviru državnega sistema za socialno varnost, k nalogam Instituta, ki se pri izvrševanju teh nalog obrne na Balgarski poshti le za zagotavljanje izplačila pokojnin.
- 42 Člen 50 tudi določa, da je mogoče pokojnine izplačevati prek bančnih institucij. Glede na podatke, ki jih je Institut predložil bolgarski vladi, ta pa jih je navedla v ustnem postopku, naj bi bilo tako 1. maja 2015 okoli 53 % vseh pokojnin izplačanih z bančnim nakazilom. Poštna nakazila, ki jih izvršuje Balgarski poshti, torej dejansko niso edini način za izplačevanje pokojnin.
- 43 Ti elementi pomenijo indic, na podlagi katerega je mogoče šteti, da bi se lahko dejavnost poštnega nakazila, s katero se izplačujejo pokojnine, ločilo od nacionalnega pokojninskega sistema. Predložitveno sodišče mora presoditi upoštevnost teh elementov, zlasti glede na druge dejanske in pravne elemente, ki so mu na voljo.
- 44 Na drugem mestu, če bi bilo mogoče dejavnost poštnega nakazila, ki omogoča izplačilo pokojnin, obravnavano v postopku v glavni stvari, ločiti od javne službe socialne varnosti in bi jo bilo treba šteti za gospodarsko dejavnost, se postavlja vprašanje, ali lahko ukrep, s katerim država članica podjetju podeli izključno pravico izplačevanja pokojnin s poštnim nakazilom, pomeni prednost v smislu člena 107(1) PDEU.
- 45 V zvezi s tem je treba spomniti, da če je treba državni poseg šteti za nadomestilo v zameno za storitve, ki so jih opravila upravičena podjetja za izvedbo obveznosti javnih služb, tako da taka podjetja v resnici ne uživajo finančne koristi in navedeni poseg ne učinkuje tako, da jih postavi v ugodnejši konkurenčni položaj, kot ga imajo konkurenčna podjetja, tak poseg ni zajet s členom 107(1) PDEU (glej sodbi Libert in drugi, C-197/11 in C-203/11, EU:C:2013:288, točka 84, in Altmark Trans in Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, EU:C:2003:415, točka 87).
- 46 Vendar morajo biti izpolnjeni določeni pogoji, da bi se tako nadomestilo v konkretnem primeru izognilo opredelitvi za državno pomoč (sodba Altmark Trans in Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, EU:C:2003:415, točka 88).
- 47 Prvič, iz točke 89 sodbe Altmark Trans in Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415) je razvidno, da mora biti podjetju, ki prejema nadomestilo, dejansko naloženo izvajanje obveznosti javne službe, te obveznosti pa morajo biti jasno opredeljene, da se tako nadomestilo ne opredeli za državno pomoč.
- 48 Predložitveno sodišče v tej zadevi preuči, ali je Balgarski poshti zadolžena za izvajanje obveznosti javne službe in ali te obveznosti jasno izhajajo iz nacionalne zakonodaje, obravnavane v postopku v glavni stvari.
- 49 Drugič, iz točke 90 sodbe Altmark Trans in Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415) izhaja, da predložitveno sodišče odloči, ali so merila, na podlagi katerih se izračuna nadomestilo, objektivno in pregledno vnaprej določena.
- 50 V zvezi s tem je mogoče poudariti, da je v členu 92(2) uredbe naveden osnovni znesek, na podlagi katerega se izračuna nadomestilo za obveznost javne službe.
- 51 Predložitveno sodišče preveri tudi, ali ob uporabi tretjega pogoja, postavljenega v točki 92 sodbe Altmark Trans in Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), nadomestilo presega tisto, kar je potrebno za kritje vseh ali dela stroškov, ki so nastali z izplačilom pokojnin s poštnim nakazilom ob upoštevanju s tem povezanih prihodkov in primernega dobička zaradi izpolnjevanja te obveznosti.

- 52 Če podjetje, ki je zadolženo za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, ni bilo izbrano s postopkom oddaje javnega naročila – kot v postopku v glavni stvari – se predložitveno sodišče prepriča tudi, da je v skladu s četrтим pogojem, navedenim v točki 93 sodbe *Altmark Trans et Regierungspräsidium Magdeburg*(C-280/00, EU:C:2003:415), višina tega nadomestila določena na podlagi analize stroškov, ki bi jih povprečno, dobro vodeno podjetje imelo za izpolnjevanje obveznosti javne službe ob upoštevanju s tem povezanih prihodkov in primernega dobička zaradi izpolnjevanja teh obveznosti.
- 53 Tretjič, čeprav predložitveno sodišče poudarja, da je plačilo, ki ga prejme Balgarski poshti, nadomestilo, ki ne presega zneska, opredeljenega v členu 2(1)(a) sklepa SIEG, je treba pojasniti, da se ta sklep nanaša na ukrepe, ki so državne pomoči v smislu člena 107 PDEU (glej v tem smislu sodbo *Libert* in drugi, C-197/11 in C-203/11, EU:C:2013:288, točka 102). Le če merila, navedena v točkah od 47 do 52 te sodbe, ne bi bila izpolnjena in če bi bili pogoji za uporabo člena 107(1) PDEU izpolnjeni, bi namreč predložitveno sodišče lahko uporabilo navedeni sklep, da bi ugotovilo, ali je ukrep, ki je obravnavan v postopku v glavni stvari in ki ga je mogoče opredeliti za državno pomoč v smislu člena 107 PDEU, združljiv z notranjim trgov v skladu s členom 106(2) PDEU in ali ga je mogoče izvzeti iz obveznosti predhodne priglasitve iz člena 108(3) PDEU.
- 54 V zvezi s tem je treba spomniti, da je iz členov 11 in 12 sklepa SIEG razvidno, da ta sklep razveljavlja odločbo 2005/842 in začne veljati 31. januarja 2012. Člen 10 sklepa SIEG, kot navaja Evropska komisija, določa, da so sheme pomoči, ki so začele učinkovati pred začetkom veljavnosti navedenega sklepa in so bile združljive z notranjim trgov ter izvzete iz obveznosti priglasitve na podlagi odločbe 2005/842, še naprej združljive z notranjim trgov ter ostajajo izvzete iz obveznosti predhodne priglasitve, in sicer za nadaljnje obdobje dveh let, to je do 31. januarja 2014. Od tega dne mora shema državne pomoči izpolnjevati pogoje iz sklepa SIEG, da bi jo bilo mogoče izvzeti iz obveznosti priglasitve.
- 55 Dalje, ker je uredba, kot je razvidno iz točke 23 te sodbe, začela veljati januarja 2000, je treba navesti, da se sklep SIEG v skladu z njegovim členom 2(2) in ob domnevi, da izvajalec storitve opravlja storitev splošnega gospodarskega pomena več kot deset let, uporablja le, kadar je moral ta izvajalec storitve zagotoviti veliko naložbo, da bi lahko izpolnil obveznost storitve splošnega gospodarskega pomena, kar pa presodi nacionalno sodišče.
- 56 Ob upoštevanju vsega navedenega je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 107(1) PDEU razlagati tako, da pa izključna pravica za izplačevanje pokojnin s poštnim nakazilom, ki jo podeli država podjetju, kakršno je obravnavano v postopku v glavni stvari, ob domnevi, da je dejavnost poštnega nakazila, ki omogoča izplačilo pokojnin, gospodarska dejavnost, ne spada pod to določbo, če gre pri tej storitvi za storitev splošnega gospodarskega pomena, nadomestilo za to storitev pa se prejme v zameno za storitve, ki jih je opravilo to podjetje zaradi izvajanja svoje obveznosti javne službe.

Stroški

- 57 Ker je ta postopek za stranke v postopkih v glavni stvari ena od stopenj v postopkih pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

- 1. Direktivo 97/67/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 1997 o skupnih pravilih za razvoj notranjega trga poštnih storitev v Skupnosti in za izboljšanje kakovosti storitve, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2008/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008, je treba razlagati tako, da storitev poštnega nakazila, s katero pošiljatelj, v tem primeru država, prejemniku prek izvajalca, zadolženega za univerzalno poštno storitev, pošlje denarna sredstva, ne spada na področje uporabe te direktive.**

2. Člen 107(1) PDEU je treba razlagati tako, da pa izključna pravica za izplačevanje pokojnin s poštnim nakazilom, ki jo podeli država podjetju, kakršno je obravnavano v postopku v glavni stvari, ob domnevi, da je dejavnost poštnega nakazila, ki omogoča izplačilo pokojnin, gospodarska dejavnost, ne spada pod to določbo, če gre pri tej storitvi za storitev splošnega gospodarskega pomena, nadomestilo za to storitev pa se prejme v zameno za storitve, ki jih je opravilo to podjetje zaradi izvajanja svoje obveznosti javne službe.

Podpisi